

НАУКОВА ШКОЛА М. І. ПЕНТИЛЮК «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ»

ПЕНТИЛЮК
МАРІЯ ІВАНІВНА

Доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри мовознавства Херсонського державного університету.

Учений-мовознавець М. І. Пентиліук наприкінці 80-х рр. минулого століття створила наукову школу, головним пріоритетом якої є розроблення методології навчання української мови. Її учні та послідовники працюють у різних вишах України, впроваджуючи ідеї школи в навчальний процес.

Народилася М. І. Пентиліук у 1936 р. у с. Чорногузі Чернівецької області. У 1958 р. закінчила філологічний факультет Чернівецького державного університету. З 1965 р. працює в Херсонському державному університеті (ХДУ). Обіймала посаду завідувача кафедри української мови, потім — українського мовознавства. У 1990 р. стала першою жінкою-професором у цьому виші. Захистила кандидатську дисертацію «Елементи стилістики на уроках мови в 4–6 класах» (1972), докторську — «Теоретичні основи навчання стилістики в середній школі» (1996).

Марія Іванівна є лідером у розробленні методики навчання української мови у школах і вишах, підготовці шкільних підручників та посібників. Підручники «Рідна мова» (5–9 класи), програми й підручники для 10–11 класів та для шкіл з російською мовою навчання витримали багаторазові перевидання.

Концепції когнітивної, комунікативної методики, профільного навчання української мови, підготовлені під керівництвом Марії Іванівни, не тільки дають відповіді на важливі запитання, а й визначають перспективи подальших лінгводидактичних пошуків. Завдячуючи дослідженням ученої, у 1993 р. у ХДУ відкрито аспірантуру, а у 1998 р. — докторантуру з методики викладання української мови.

Під керівництвом професора М. І. Пентиліук захистили докторські дисертації О. М. Горошкіна, І. П. Дроздова, Л. І. Мамчур, А. В. Нікітіна, І. А. Кучеренко, І. А. Нагрибельна, а ще троє завершують дослідження. Вона підготувала 25 кандидатів наук. Усі вони є продовжувачами ідей наукової школи.

Основні напрями дослідження наукової школи: методика навчання української мови у школах та вищих навчальних закладах, підготовка підручників для студентів-філологів і нефілологів, організація самостійної роботи студентів, методика проведення

уроків та семінарів; викладання української мови у двомовному середовищі тощо.

Науковий доробок М. І. Пентиліук — понад 400 праць. Під її керівництвом видано низку підручників і посібників: «Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах», «Практикум з методики навчання української мови», «Словник-довідник з української лінгводидактики», «Методика української мови в таблицях і схемах» та ін.

Значним досягненням у розвитку наукової школи лінгводидактики стало відкриття у 2002 р. спеціалізованої вченої ради, яку очолює М. І. Пентиліук. У раді захищено понад 100 дисертацій з України та зарубіжжя.

Самовіддана праця вченої відзначена Грамотою Президії Верховної Ради УРСР, Премією АПН України, знаком «Відмінник освіти України».

З колегами по науковій школі

M. I. PENTYLIUK SCIENTIFIC SCHOOL «ACTUAL PROBLEMS OF MODERN UKRAINIAN LANGUAGE PEDAGOGY»

Fields of research: methods of Ukrainian language teaching at schools and higher education establishments, textbooks preparation for students of non-philological faculties, external studies, organization of the independent work of external students, teaching Ukrainian language in a bilingual environment, methods of conducting classes and seminars.